

Vejledning i forbindelse med bedømmelse og forsvar af ph.d.-afhandlinger ved ph.d.-skolen, Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet (SDU)

Vejledningen er udarbejdet med hjemmel i bekendtgørelse nr. 1039 af 27. august 2013 om ph.d.-uddannelsen ved universiteterne og visse kunstneriske uddannelsesinstitutioner (ph.d.-bekendtgørelsen) og bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om ph.d.-uddannelsen ved universiteterne og visse kunstneriske uddannelsesinstitutioner (ph.d.-bekendtgørelsen) nr. 1403 af 24. juni 2021 samt ph.d.-skolens supplerende regler.

Ph.d.-afhandlingen

Ph.d.-afhandlingen er et selvstændigt arbejde, der bygger på et individuelt ph.d.-uddannelsesforløb, og kan derfor ikke afleveres til bedømmelse af flere i fællesskab. Det bagvedliggende forskningsprojekt kan derimod godt være udført i samarbejde med andre.

Hovedvejlederen kan godkende, at der i afhandlingen kan indgå manuskripter til eller allerede publicerede artikler. Hvis afhandlingen baseres på artikler, skal der indgå en sammenfatning, der redegør for de indbyrdes sammenhænge, viser progression og opsummerer de samlede forskningsresultater. Artikler, der indgår i afhandlingen, kan være udarbejdet i samarbejde med andre under forudsætning af, at der medfølger skriftlige erklæringer fra hver af medforfatterne, der angiver forfatterens andel af arbejdet. De overvejende elementer bør være udarbejdet selvstændigt. Medforfattererklæringer skal være underskrevet af medforfattere og den ph.d.-studerende.

Ph.d.-afhandlingen skal som hovedregel være på dansk eller engelsk og være forsynet med et resumé på dansk og engelsk.

E-publicering af ph.d.-afhandlinger ved SDU

I samarbejde mellem SDUs ph.d.-skoler og Syddansk Universitetsbibliotek (SDUB) er der indgået aftale om implementering af fælles indleveringsmodul for ph.d.-afhandlinger og fælles procedurer for indlevering, arkivering og e-publicering af ph.d.-afhandlinger på SDU for at sikre udbredelsen af ph.d.-afhandlinger fra SDU. Det betyder, at alle ph.d.-afhandlinger, der indleveres på SAMF fra 1. september 2021 vil skulle uploades digitalt i ph.d.-indleveringsmodulet i SDUs forskningsportal PURE <http://www.sdu.dk/pure>. Administrative dokumenter, som skal indleveres sammen med afhandlingen skal også uploades i PURE.

Positivt bedømt ph.d.-afhandlinger vil som udgangspunkt være tilgængelige via PURE.

Indlevering af ph.d.-afhandling i PURE

Ph.d.-afhandlingen er officielt indleveret, når afhandlingen er uploadet i PURE. Det betyder, at ph.d.-afhandlingen og administrative dokumenter skal være indleveret senest på ph.d.-studiets udløbsdato.

Procedurer for indlevering i PURE:

1. Den *endelige og komplette version* af afhandlingen inkl. resumé på dansk og engelsk i PDF-format uploades i PURE: <http://www.sdu.dk/pure>
2. Følgende administrative dokumenter vedlægges:
 - Vejlederudtalelse og evt. medforfattererklæring(er) ved artikelbaseret afhandling (én samlet PDF-fil)
 - Aktivitetsoversigt (særskilt PDF-fil)
3. Når afhandlingen indleveres i PURE, skal det markeres om den *komplette* afhandling må e-publiceres.
4. Når afhandlingen er indleveret i PURE, foretager Syddansk Universitetsbibliotek (SDUB) automatisk plagiattjek af afhandlingen efter gældende [retningslinjer](#)
5. Efter plagiattjek sender SDUB afhandlingen og administrative dokumenter via FileSender til ph.d.-skolens sekretariat til bedømmelse.
6. Ph.d.-skolens sekretariat sender afhandlingen til bedømmelsesudvalg og hovedvejleder.
7. SDUB offentliggør afhandlingen inden ph.d.-forsvaret, når der foreligger en positiv bedømmelse af afhandlingen. Hvis afhandlingen ikke må offentliggøres i PURE, skal den offentliggøres i trykt format forud for ph.d.-forsvaret i overensstemmelse med ph.d.-bekendtgørelsens § 19 (2). SDUB sørger for at printe et fysisk eksemplar, der bliver stillet til rådighed for offentligheden på SDUBs overvågede læsesal

Nærmere information om procedurer for indlevering, publicering, copyright etc. fremgår af [SDUB's web-site](#)

Copyright ved artikelbaseret ph.d.-afhandling

For at sikre udbredelsen af ph.d.-afhandlinger fra SDU skal alle ph.d.-afhandlinger ved SDU e-publiceres i PURE - forudsat der ikke er restriktioner i forhold til e-publicering.

Alle undtagelser for e-publicering skal aftales skriftligt med ph.d.-skolen og SDUB inden indlevering af afhandlingen – eksempelvis hvis afhandlingen indeholder klausulerede materialer.

I forbindelse med artikelbaserede afhandlinger skal copyright-rettigheder være afklaret inden indlevering i PURE.

I tilfælde af copyright-belagte artikler er der alternative muligheder for offentliggørelse af afhandlinger, som det fremgår af nedenstående.

Medforfattererklæringer

Medfattede artikler skal være underskrevet inden indlevering af afhandlingen. Medforfattererklæringer uploades samtidig med upload af afhandlingen i PURE.

Reduceret version af afhandlingen

I PURE er det muligt at markere om den *komplette* afhandling må e-publiceres. Hvis afhandlingen indeholder copyright-belagte artikler, der ikke må parallelpubliceres, er der mulighed for at publicere en "reduceret version" af afhandlingen. Dermed bliver det muligt at uploade endnu et dokument uden artikler, som vil blive e-publiceret i PURE. Den komplette version af afhandlingen inklusiv alle artikler vil blive sendt til ph.d.-skolens sekretariat til brug for bedømmelsesudvalgets bedømmelse af afhandlingen.

Trykt version

I de tilfælde, hvor det ikke er muligt at e-publicere afhandlingen pga. copyright-belagte artikler el.lign. der ikke kan ændres over tid, skal afhandlingen publiceres i trykt format for at kunne være tilgængelig for offentligheden inden forsvaret i henhold til ph.d.-bekendtgørelsens § 19 (2). Afhandlingen skal indleveres i PURE til brug for bedømmelsesudvalget. Hvis afhandlingen ikke må offentliggøres i PURE, skal den offentliggøres i trykt format forud for ph.d.-forsvaret i overensstemmelse med ph.d.-bekendtgørelsens § 19 (2). SDUB sørger for at printe et fysisk eksemplar, der bliver stillet til rådighed for offentligheden på SDUBs overvågede læsesal, når bedømmelsesudvalget har indstillet afhandlingen til ph.d.-forsvar.

Embargo

Hvis afhandlingen indeholder copyrightbelagte artikler, der ikke må parallelpubliceres, skal der indhentes accept fra ph.d.-skolen til at der kan laves en embargo-periode. Ved ønske om embargo-periode for e-publicering af afhandlingen vil der, ud over den komplette version af afhandlingen i fuldt tekst, som skal uploades til brug for bedømmelsen, skulle uploades en reduceret version til publicering.

Alle undtagelser fra e-publicering af afhandlingen og tilladelse til embargo-periode (op til 12 måneder) samt forlængelse af embargo-perioden kan godkendes efter ansøgning til SDUB. SDUBs ansøgningsblanket skal benyttes og ansøgningen skal sendes til SDUB phdsubmission@bib.sdu.dk (gerne to-tre måneder inden endelig afleveringsdato).

Yderligere information og vejledning om copyright, embargo, upload af afhandlingen el.lign. kan hentes på [SDUBs website](#) eller ved henvendelse til SDUB via e-mail phdsubmission@bib.sdu.dk

Bedømmelsesudvalget

Af hensyn til overholdelsen af ph.d.-bekendtgørelsens tidsfrister for bedømmelsesudvalgets indstilling og afholdelse af forsvaret skal den ph.d.-studerende varsle institutlederen og ph.d.-skolens sekretariat om indlevering af afhandlingen i god tid og senest to måneder før forventet indleveringstidspunkt., således at bedømmelsesudvalget kan være nedsat senest ved indlevering af afhandlingen.

Bedømmelsesudvalgets medlemmer skal være professorer, fuldtidsansatte lektorer eller have tilsvarende faglige kvalifikationer inden for det relevante fagområde. To af medlemmerne skal være udefrakommende, hvoraf mindst ét skal være fra udlandet, medmindre dette er uhensigtsmæssigt ud fra en faglig betragtning.

For ph.d.-studerende under ErhvervsPhD-ordningen skal mindst ét af bedømmelsesudvalgets medlemmer have virksomhedsrelevant forskningserfaring inden for det pågældende fagområde, jf. [ph.d.-bekendtgørelsens § 27, stk. 2](#).

Når den ph.d.-studerende er ansat ved en erhvervsrettet videregående uddannelsesinstitution (en professionshøjskole, et erhvervsakademi eller en maritim uddannelsesinstitution), skal et af bedømmelsesudvalgets medlemmer have erhvervsrelevant forskningserfaring på docentniveau¹ inden for det relevante fagområde, jf. [ændringsbekendtgørelse](#) til ph.d.-bekendtgørelsen § 28, stk. 2.

¹ Om de faglige krav om udnævnelse til docent, se bekendtgørelse om stillingsstruktur for undervisere ved erhvervsakademier, professionshøjskoler og Danmarks Medie- og Journalisthøjskole og bekendtgørelse om stillingsstruktur for undervisere ved erhvervsakademiuuddannelser og professionsbacheloruddannelser ved maritime uddannelsesinstitutioner.

Den ph.d.-studerendes vejledere kan ikke være medlemmer af bedømmelsesudvalget, men hovedvejleder er tilforordnet udvalget uden stemmeret.

Procedure for sammensætning af bedømmelsesudvalg

1. Ph.d.-skolens sekretariat anmoder institutlederen om forslag til sammensætning af bedømmelsesudvalg inden afhandlingen indleveres.
2. Institutlederen sender forslag til sammensætning af bedømmelsesudvalg til ph.d.-udvalget via ph.d.-skolens sekretariat. Institutlederen skal forinden sikre sig, at de foreslåede medlemmer af bedømmelsesudvalget har accepteret at indtræde i udvalget. Der skal medsendes link til CV for udefrakommende bedømmere. Ph.d.-udvalget indstiller om sammensætning af bedømmelsesudvalget til dekanen, jf. [universitetslovens § 16, stk. 2, nr. 2](#).

Ph.d.-skolens sekretariat underretter forfatteren om bedømmelsesudvalgets sammensætning. Forfatteren kan gøre indsigelse mod medlemmerne inden for en uge. Hvis forfatteren ikke har gjort indsigelser, sender ph.d.-skolens sekretariat afhandlingen til bedømmelsesudvalget og hovedvejlederen umiddelbart efter afhandlingen er indleveret.

Forpersonens rolle i bedømmelsesudvalget

SDUs repræsentant fungerer som forperson for bedømmelsesudvalget. Udvalgets forperson opfordres til at tage initiativ til udarbejdelse af tidsramme for bedømmelsesarbejdet, og aftale en foreløbig forsvarsdato med bedømmelsesudvalget og forfatteren. Forpersonen oplyser ph.d.-skolens sekretariat om endelig forsvarsdato, tidspunkt og eventuelt forelæsningssemne, når udvalget indstiller afhandlingen til forsvar.

Bedømmelsesudvalget udarbejder indstilling, som udgør den skriftlige sammenfatning af bedømmelsesudvalgets arbejde med den indleverede ph.d.-afhandling. Udarbejdelsen er hele udvalgets ansvar. Hver bedømmer forventes at levere substantielle bidrag til den skriftlige bedømmelse af afhandlingen (forventeligt mindst to sider). Forpersonen koordinerer skrivearbejdet og har hovedansvaret for, at tidsfrister og andre formalia overholdes. Forpersonen skal introducere de danske regler for ph.d.-uddannelsen og ph.d.-graden for udvalgets medlemmer. Udvalgets medlemmer modtager samtidig information om gældende lovgivning på området fra ph.d.-skolen. Forpersonen skal desuden sikre, at hovedvejleder fra starten inddrages i udvalgets arbejde og har ansvar for, at hovedvejleder orienteres om den foreløbige bedømmelse af afhandlingen.

Forpersonen har ansvaret for at sammenskrive de skriftlige bidrag til den foreløbige bedømmelse og skal sikre den sproglige kvalitet i indstillingens tekst, således at den fremstår som en helhed med klar sammenhæng mellem præmisser og konklusion.

Forpersonen har ligeledes ansvaret for udformningen af den endelige indstilling.

Hovedvejleders rolle i bedømmelsesudvalget

Den ph.d.-studerendes vejledere kan *ikke* være medlemmer af bedømmelsesudvalget, men hovedvejleder er tilforordnet bedømmelsesudvalget uden stemmeret.

Forpersonen er ansvarlig for inddragelse af hovedvejlederen i udvalgets arbejde fra starten – herunder orientering om løbende korrespondance med relevans for bedømmelsen. Hovedvejlederen deltager i udvalgets arbejde bl.a. med henblik på at besvare opklarende spørgsmål om det bagvedliggende ph.d.-forløb og den faglige progression i forskningsprojektet samt for at sikre, at udvalgets vurdering af ph.d.-afhandlingen foregår på det bedst oplyste grundlag.

Hovedvejlederen skal have mulighed for at kommentere den foreløbige bedømmelse for at afklare eventuelle misforståelser inden den sendes til dekanen, men har ikke stemmeret. Forpersonen har ansvaret for, at hovedvejleder orienteres om den foreløbige bedømmelse.

Den foreløbige bedømmelse af ph.d.-afhandlingen

Bedømmelsesudvalget afgiver senest efter to måneder (i beregningen af de to måneder indgår juli måned ikke) efter indlevering af afhandlingen indstilling til dekanen via ph.d.-skolens sekretariat om ph.d.-afhandlingen i sin foreliggende form er egnet som baggrund for tildeling af ph.d.-graden.

Hvis afhandlingen er *artikelbaseret* henvises der til ph.d.-skolens hjemmeside vedr. [forventninger til artikelbaserede afhandlinger](#).

Målgruppen for den foreløbige bedømmelse er forfatteren, der skal kunne bruge teksten i sine forberedelser af det mundtlige forsvar (eller hvis bedømmelsen er negativ i en eventuel omarbejdelse af afhandlingen), samt ph.d.-skolelederen, der påser, at bedømmelsen formelt og indholdsmæssigt er i orden.

Den foreløbige bedømmelse skal være begrundet og have form af et selvstændigt dokument med en kort præsentation af afhandlingens tema og opbygning, samt angivelse af afhandlingens stærke og svage sider. Det skal klart fremgå, hvilke præmisser, der er lagt til grund for udvalgets vurdering. Bedømmelsen skal munde ud i en konklusion, der skal være konsistent med præmisserne for bedømmelsen, herunder den forudgående gennemgang af afhandlingen. Denne gennemgang skal have den fornødne detaljeringsgrad, herunder en eksplicit beskrivelse af afhandlingens videnskabelige bidrag, samt, i tilfælde hvor der er medforfatterskab på dele af afhandlingen, en eksplicit beskrivelse og vurdering af omfanget af den ph.d.-studerendes eget bidrag. Bedømmelsen skal være så tilpas detaljeret, klar og udtømmende, at også ikke-fagfolk kan følge tankegangen fra præmisser til konklusion. Det skal fremgå, om indstillingen afgives i enighed eller om der er tale om en delt indstilling, og i givet fald, hvilke medlemmer af bedømmelsesudvalget, der indtager hvilke standpunkter.

Den foreløbige bedømmelse kan ved *enighed* i udvalget om at afhandlingen er *egnet* som baggrund for tildeling af ph.d.-graden, underskrives af bedømmelsesudvalgets forperson på udvalgets vegne. Indstillingen sendes til ph.d.-skolens sekretariat, der sørger for at sende videre til Akademisk Råd og forfatteren. Forpersonen oplyser samtidigt dato, tidspunkt og eventuelt forelæsningssemne for ph.d.-forsvaret.

Er afhandlingen efter indstillingen *ikke egnet*, angiver bedømmelsesudvalget i sin indstilling, om ph.d.-afhandlingen kan indleveres igen i revideret form og i så fald inden for hvilken frist (mindst tre måneder). Den foreløbige bedømmelse skal underskrives af alle udvalgets medlemmer, hvis afhandlingen efter indstillingen *ikke er egnet* som baggrund for tildeling af ph.d.-graden. Forfatteren og hovedvejlederen skal have mulighed for inden for to uger at fremkomme med bemærkninger til indstillingen. På baggrund af bedømmelsesudvalgets samt forfatterens og hovedvejlederens eventuelle kommentarer træffer dekanen i samråd med ph.d.-skolelederen én af følgende afgørelser:

1. At forsvaret ikke kan finde sted.
2. At ph.d.-afhandlingen kan indleveres igen i revideret form inden for en frist på mindst tre måneder. Indleveres afhandlingen igen, bedømmes den af det tidligere nedsatte bedømmelsesudvalg, medmindre særlige forhold gør sig gældende.
3. At ph.d.-afhandlingen tages under bedømmelse af et nyt bedømmelsesudvalg.

Forsvar af ph.d.-afhandlingen

Ph.d.-forsvaret skal finde sted tidligst to uger efter, at bedømmelsesudvalget har afgivet indstilling om at afhandlingen er egnet som baggrund for tildeling af ph.d.-graden, og senest tre måneder efter indlevering af afhandlingen, jf. ph.d.-bekendtgørelsens § 20, stk. 2.

Hvis der foreligger usædvanlige forhold, kan ph.d.-skolelederen efter aftale med den ph.d.-studerende beslutte, at et planlagt forsvar kan gennemføres med deltagelse af kun to medlemmer af bedømmelsesudvalget, jf. ph.d.-bekendtgørelsens § 19, stk.3. Det kan eksempelvis være i tilfælde af pludselig opstået sygdom hos et bedømmelsesudvalgsmedlem umiddelbart op til et planlagt ph.d.-forsvar.

Hvis særlige forhold gør sig gældende, kan ph.d.-skolelederen endvidere beslutte, at forsvaret udskydes. En udskydelse af forsvaret forudsætter en aftale mellem forfatteren, formanden for bedømmelsesudvalget og ph.d.-skolelederen, herunder om tidspunktet for forsvarets afholdelse, jf. ph.d.-bekendtgørelsens § 20, stk. 3.

Bedømmerne forventes at deltage fysisk i ph.d.-forsvaret på SDU. Der kan dog i tilfælde af ekstraordinære omstændigheder dispenseres fra denne regel efter begrundet ansøgning til ph.d.-skolelederen og efter konkret, individuel vurdering.

Forpersonen er ansvarlig for at aftale endelig dato og tidspunkt for forsvaret med bedømmelsesudvalget og forfatteren og informere ph.d.-skolens sekretariat. Forpersonen skal samtidigt sikre, at der bliver reserveret lokale til forsvaret. Det respektive institut er ansvarlig for de praktiske opgaver i forbindelse med forsvaret (reservation af lokale til forsvar, reception, rejseafregning og bedømmeshonorar).

Ph.d.-skolens sekretariat informerer bedømmelsesudvalget og forfatteren om afholdelse af forsvaret og eventuelt forelæsningssemne samt annoncerer forsvaret på ph.d.-skolens hjemmeside.

Procedure for forsvar af ph.d.-afhandlingen

Ved forsvaret skal forfatteren have lejlighed til at redegøre for sit arbejde og skal forsvare sin ph.d.-afhandling over for bedømmelsesudvalgets medlemmer. Bedømmelsesudvalget kan forinden forsvaret oplyse forfatteren om et forelæsningssemne for forsvaret. Forelæsningsemnet skal give forfatteren mulighed for at redegøre for centrale dele af afhandlingen, men behøver ikke begrænses hertil.

Forsvaret må højst vare tre timer, hvoraf de 30-45 minutter er afsat til forfatterens forelæsning.

Forsvarshandlingen afvikles som følger:

1. Indledning ved ordstyreren (institutlederen eller stedfortræder) med præsentation af forfatteren og bedømmelsesudvalgets medlemmer. Ordstyreren leder forsvarshandlingen.
2. En 30-45 minutters forelæsning af forfatteren.

3. De tre medlemmer af bedømmelsesudvalget kommenterer afhandlingen og eksaminerer forfatteren. Ordstyreren påser, at denne opposition begrænses til 1 time og 30 minutter fordelt mellem medlemmerne efter intern aftale. Opponeringen skal indeholde konkrete spørgsmål til centrale emner i afhandlingen.
4. Ordstyreren kan tillade spørgsmål fra tilhørerskaren med speciel reference til den afholdte forelæsning.
5. Ordstyreren afslutter forsvarshandlingen. Forinden kan ordstyreren give forfatteren tilladelse til at fremkomme med en eventuel kort kommentar.

Der forventes ikke indlæg fra hovedvejlederen. Ordstyreren kan dog dispensere fra denne regel efter anmodning fra bedømmelsesudvalget. Hovedvejlederens taletid vil i så fald også være begrænset til 30 minutter.

Den endelige bedømmelse af ph.d.-afhandlingen

Bedømmelsesudvalgets endelige indstilling kan oplyses mundtligt straks efter forsvaret. Umiddelbart efter forsvaret udarbejder bedømmelsesudvalget den endelige indstilling. Forpersonen har ansvaret for udformningen af den endelige indstilling tilsvarende arbejdet med den foreløbige bedømmelse.

Efter et tilfredsstillende gennemført forsvar kan den endelige indstilling have form af en tilføjelse til den foreløbige bedømmelse og ph.d.-skolens [blanket](#) kan benyttes. Den endelige indstilling skal underskrives af alle udvalgets medlemmer.

Hvis der under forsvaret afdækkes aspekter ved afhandlingen, som giver udvalget anledning til at ændre på beskrivelser og vurderinger af denne i den foreløbige bedømmelse, skal den endelige indstilling revideres i forhold hertil. Indstillingen beror ved uenighed på stemmeflertallet.

Målgruppen for den endelige indstilling er forfatteren og Akademisk Råd, der tildeler ph.d.-graden.

Tildeling af ph.d.-graden

Bedømmelsesudvalget sender den endelige indstilling til dekanen via ph.d.-skolens sekretariat hurtigst muligt efter forsvaret.

Bedømmelsesudvalget indstiller om ph.d.-graden kan tildeles. Indstillingen skal være begrundet og beror ved uenighed på stemmeflertallet.

Er bedømmelsesudvalgets indstilling negativ, kan dekanen beslutte, at afhandlingen tages under bedømmelse af et nyt bedømmelsesudvalg, hvis forfatteren inden for en uge anmoder herom.